

Rekenvoorbeeld bekostiging

Om te illustreren hoe groot het gat in de bekostiging is voor een kleine school nemen we het volgende voorbeeld, een categoriaal gymnasium met een omvang van 800 leerlingen, 400 in de onderbouw en 400 in de bovenbouw.

We maken de volgende ruwe rekensom:

- Deze school ontvangt een “vaste voet” van 2,5 fte; die laten we in het voorbeeld buiten beschouwing, omdat die formatie geheel gebruikt moet worden voor overige taken, bapo, vervanging, ouderschapsverlof etc.
- De leraar-leerlingratio is 1:20.
- Per fte rekenen we 700 uren onderwijstijd. Sinds de CAO van 2003 is het contacttijdmaximum per fte vastgesteld op 750 klokuren. Verminderd met tijd die nodig is voor decanaat, remedial teaching, organisatorische taken, vakontwikkeling etc. stellen we het gemiddelde per fte op 700 uur.
- Voor de onderbouw krijgt deze school 20 fte bekostigd voor het geven van onderwijs: deze 20 fte leveren ($20 \cdot 700 =$) 14000 klokuren onderwijs. Stel dat er in de onderbouw 15 klassen zijn. Deze moeten volgens de OCenW-norm ($15 \cdot 1040 =$) 15600 klokuren onderwijs genieten. **Het gat is 1600 uren (11 %).**
- De bekostiging van de bovenbouw levert eveneens 20 fte, 14000 klokuren. Daar is het probleem groter, omdat de leerlingen gemiddeld in kleinere groepen onderwijs volgen. We rekenen dus met 19 groepen, waarvan 6 eindexamengroepen. Zij moeten volgens de OC en W-norm ($13 \cdot 1000 + 6 \cdot 700 =$) 17200 klokuren onderwijstijd krijgen. **Het verschil is daar 3200 klokuren (23%).**
- In totaal komt deze kleine school op een onderwijsvraag van 32800 uren ten opzichte van de bekostiging 4800 uren tekort (**17 %**).
- Op een budget onderwijspersoneel van 2,8 miljoen euro is dat een gat van €476.000.
- De versoepeling van 40 uur “maatwerkactiviteiten” lost het probleem geenszins op. Stel dat de school voor de helft van de leerlingen maatwerkactiviteiten moet organiseren, dan reduceert dat het tekort op het totaal met 680 uren ($17 \text{ groepen} \cdot 40 \text{ uur}$). Er blijft een probleem over van 4120 uren, 15% van het aantal bekostigde uren. In geld is dat op een school van bovengenoemde omvang ongeveer €420.000.
- Mocht er echter op deze school in de onderbouw gerekend kunnen worden met 960 uren en in de bovenbouw met 810 uren in plaats van 1000 en 570 in plaats van 700 in het eindexamenjaar, dan zou de bekostiging toereikend kunnen zijn. Dat is een gevolg van de cumulatie van rekenfouten die bij de invoering van de tweede fase zijn gemaakt (zie “Vergeten feiten”). Voor meer onderwijstijd is aanvullende bekostiging noodzakelijk.